Міністерство освіти і науки України Національний університет «Львівська політехніка» Кафедра систем штучного інтелекту

Звіт

про виконання лабораторних та практичних робіт блоку № 6

На тему: «Динамічні структури (Черга, Стек, Списки, Дерево). Алгоритми обробки динамічних структур.» *з дисципліни:* «Основи програмування»

ло:

ВНС Лабораторної Роботи № 10 Алготестер Лабораторної Роботи № 5 Алготестер Лабораторної Роботи № 7-8 Практичних Робіт до блоку № 6

Виконав(ла):

Студент групи ШІ-11 Зубрицький Арсеній Юрійович

Тема роботи:

Динамічні структури (Черга, Стек, Списки, Дерево). Алгоритми обробки динамічних структур.

Мета роботи:

Реалізувати різні динамічні структури і функції для роботи з ними.

Теоретичні відомості:

Теоретичні відомості з переліком важливих тем:

- 1. Основи Динамічних Структур Даних:
 - Вступ до динамічних структур даних: визначення та важливість
 - Виділення пам'яті для структур даних (stack i heap)
 - о Приклади простих динамічних структур: динамічний масив

2. Стек:

- Визначення та властивості стеку
- Операції push, pop, top: реалізація та використання
- о Приклади використання стеку: обернений польський запис, перевірка балансу дужок
- о Переповнення стеку

3. Черга:

- о Визначення та властивості черги
- Операції enqueue, dequeue, front: реалізація та застосування
- о Приклади використання черги: обробка подій, алгоритми планування
- Розширення функціоналу черги: пріоритетні черги

4. Зв'язні Списки:

- Визначення однозв'язного та двозв'язного списку
- Принципи створення нових вузлів, вставка між існуючими, видалення, створення кільця(circular linked list)
- Основні операції: обхід списку, пошук, доступ до елементів, об'єднання списків
- Приклади використання списків: управління пам'яттю, FIFO та LIFO структури

5. Дерева:

- о Вступ до структури даних "дерево": визначення, типи
- о Бінарні дерева: вставка, пошук, видалення
- Обхід дерева: в глибину (preorder, inorder, postorder), в ширину
- Застосування дерев: дерева рішень, хеш-таблиці
- о Складніші приклади дерев: AVL, Червоно-чорне дерево
- 6. Алгоритми Обробки Динамічних Структур:

- о Основи алгоритмічних патернів: ітеративні, рекурсивні
- Алгоритми пошуку, сортування даних, додавання та видалення елементів
- Індивідуальний план опрацювання теорії:
 - С++ Теорія Урок 139 АДТ Однозв'язний список
 - С++ Теорія Урок 140 АДТ Двозв'язний список

0

Виконання роботи:

1. Опрацювання завдання та вимог до програм та середовища:

Завдання №1 Vns Lab_5_variant_2

Lab 5v2

Обмеження: 1 сек., 256 МіБ

В пустелі існує незвичайна печера, яка є двохвимірною. Її висота це N, ширина - M.

Всередині печери ϵ пустота, пісок та каміння. Пустота позначається буквою 0, пісок S і каміння X;

Одного дня стався землетрус і весь пісок посипався вниз. Він падає на найнижчу клітинку з пустотою, але він не може пролетіти через каміння.

Ваше завдання сказати як буде виглядати печера після землетрусу.

Вхідні дані

У першому рядку 2 цілих числа N та M - висота та ширина печери

У N наступних рядках стрічка row_i яка складається з N цифер - і-й рядок матриці, яка відображає стан печери до землетрусу.

Вихідні дані

N рядків, які складаються з стрічки розміром M - стан печери після землетрусу.

Завдання №2 VNS Lab_7_8_variant_3

Ваше завдання - власноруч реалізувати структуру даних "Двійкове дерево пошуку".

Ви отримаєте Q запитів, кожен запит буде починатися зі слова-ідентифікатора, після якого йдуть його параметри.

Вам будуть поступати запити такого типу:

• Вставка:

Ідентифікатор - insert

Ви отримуєте ціле число *value* - число, яке треба вставити в дерево.

• Пошук:

Ідентифікатор - contains

Ви отримуєте ціле число value - число, наявність якого у дереві необхідно перевірити.

Якщо value наявне в дереві - ви виводите Yes, у іншому випадку No.

• Визначення розміру:

Ідентифікатор - size

Ви не отримуєте аргументів.

Ви виводите кількість елементів у дереві.

• Вивід дерева на екран

Ідентифікатор - print

Ви не отримуєте аргументів.

Ви виводите усі елементи дерева через пробіл.

Реалізувати використовуючи перегрузку оператора <<

Вхідні дані

Ціле число Q - кількість запитів.

У наступних рядках Q запитів у зазначеному в умові форматі.

Вихідні дані

Відповіді на запити у зазначеному в умові форматі.

Завдання №3 VNS Lab_10_task_1_4

2. Постановка завдання

Написати програму, у якій створюються динамічні структури й виконати їхню обробку у відповідності зі своїм варіантом.

Для кожного варіанту розробити такі функції:

- 1. Створення списку.
- 2. Додавання елемента в список (у відповідності зі своїм варіантом).
- 3. Знищення елемента зі списку (у відповідності зі своїм варіантом).
- 4. Друк списку.
- 5. Запис списку у файл.
- 6. Знищення списку.
- 7. Відновлення списку з файлу.

Порядок виконання роботи

- 1. Написати функцію для створення списку. Функція може створювати порожній список, а потім додавати в нього елементи.
- 2. Написати функцію для друку списку. Функція повинна передбачати вивід повідомлення, якщо список порожній.
- 3. Написати функції для знищення й додавання елементів списку у відповідності зі своїм варіантом.
- 4. Виконати зміни в списку й друк списку після кожної зміни.
- 5. Написати функцію для запису списку у файл.
- 6. Написати функцію для знищення списку.
- 7. Записати список у файл, знищити його й виконати друк (при друці повинне бути видане повідомлення "Список порожній").
- 8. Написати функцію для відновлення списку з файлу.
- 9. Відновити список і роздрукувати його.
- 10.3нищити список.
- 4. Записи в лінійному списку містять ключове поле типу int. Сформувати однонаправлений список. Знищити з нього елемент із заданим номером, додати К елементів, починаючи із заданого номера;

Завдання №4 Робота з різними типами структурами

Зв'язаний список

Задача №1 - Реверс списку (Reverse list)

Реалізувати метод реверсу списку: Node* reverse(Node *head);

Умови задачі:

- використовувати цілочисельні значення в списку;
- реалізувати метод реверсу;
- реалізувати допоміжний метод виведення вхідного і обернутого списків;

Мета задачі

Розуміння структур даних: Реалізація методу реверсу для зв'язаних списків є чудовим способом для поглиблення розуміння зв'язаних списків як фундаментальної структури даних. Він заохочує практичний підхід до вивчення того, як структуруються пов'язані списки та як ними маніпулювати.

Розвиток алгоритмічне мислення: Це завдання розвиває алгоритмічне мислення. Перевертання пов'язаного списку вимагає логічного підходу до маніпулювання покажчиками, що є ключовим навиком у інформатиці.

Засвоїти механізми маніпуляції з покажчиками: пов'язані списки значною мірою залежать від покажчиків. Це завдання покращить навички маніпулювання вказівниками, що є ключовим аспектом у таких мовах, як C++.

Розвинути навички розв'язувати задачі: перевернути пов'язаний список непросто й вимагає творчого й логічного мислення, таким чином покращуючи свої навички розв'язування поставлених задач.

Пояснення прикладу

Спочатку ми визначаємо просту структуру **Node** для нашого пов'язаного списку. Потім функція **reverse** ітеративно змінює список, маніпулюючи наступними покажчиками кожного вузла.

printList — допоміжна функція для відображення списку.

Основна функція створює зразок списку, демонструє реверсування та друкує вихідний і обернений списки.

Задача №2 - Порівняння списків

bool compare(Node *h1, Node *h2);

Умови задачі:

- використовувати цілочисельні значення в списку;
- реалізувати функцію, яка ітеративно проходиться по обох списках і порівнює дані в кожному вузлі;
- якщо виявлено невідповідність даних або якщо довжина списків різна (один список закінчується раніше іншого), функція повертає *false*.

Мета задачі

Розуміння рівності в структурах даних: це завдання допомагає зрозуміти, як визначається рівність у складних структурах даних, таких як зв'язані списки. На відміну від примітивних типів даних, рівність пов'язаного списку передбачає порівняння кожного елемента та їх порядку.

Поглиблення розуміння зв'язаних списків: Порівнюючи зв'язані списки, дозволяють покращити своє розуміння обходу, фундаментальної операції в обробці зв'язаних списків.

Розуміння ефективність алгоритму: це завдання також вводить поняття ефективності алгоритму. Студенти вчаться ефективно порівнювати елементи, що є навичкою, важливою для оптимізації та зменшення складності обчислень.

Розвинути базові навики роботи з реальними програми: функції порівняння мають вирішальне значення в багатьох реальних програмах, таких як виявлення змін у даних, синхронізація структур даних або навіть у таких алгоритмах, як сортування та пошук.

Розвинути навик вирішення проблем і увага до деталей: це завдання заохочує скрупульозний підхід до програмування, оскільки навіть найменша неуважність може призвести до неправильних результатів порівняння. Це покращує навички вирішення проблем і увагу до деталей.

Пояснення прикладу

- Для пов'язаного списку визначено структуру *Node*.
- Функція *compare* ітеративно проходить обидва списки одночасно, порівнюючи дані в кожному вузлі.
- Якщо виявлено невідповідність даних або якщо довжина списків різна (один список закінчується раніше іншого), функція повертає *false*.
- Основна функція *main* створює два списки та демонструє порівняння.

Задача №3 – Додавання великих чисел

Node* add(Node *n1, Node *n2);

Умови задачі:

- використовувати цифри від 0 до 9 для значень у списку;
- реалізувати функцію, яка обчислює суму двох чисел, які збережено в списку;
 молодший розряд числа записано в голові списка (напр. 379 ⇒ 9 → 7 → 3);
- функція повертає новий список, передані в функцію списки не модифікуються.

Мета задачі

Розуміння операцій зі структурами даних: це завдання унаочнює практичне використання списка для обчислювальних потреб. Арифметичні операції з великими числами це окремий клас задач, для якого використання списків допомагає обійти обмеження у представленні цілого числа сучасними комп'ютерами.

Поглиблення розуміння зв'язаних списків: Застосовування зв'язаних списків для арифметичних операції з великими числами дозволяє покращити розуміння операцій з обробки зв'язаних списків.

Розуміння ефективність алгоритму: це завдання дозволяє порівняти швидкість алгоритму додавання з використанням списків зі швидкістю вбудованих арифметичних операцій. Студенти вчаться розрізняти позитивні та негативні ефекти при виборі структур даних для реалізації практичних програм.

Розвинути базові навики роботи з реальними програми: арифметичні операції з великими числами використовуються у криптографії, теорії чисел, астрономії, та ін.

Розвинути навик вирішення проблем і увага до деталей: завдання покращує розуміння обмежень у представленні цілого числа сучасними комп'ютерами та пропонує спосіб його вирішення.

Бінарні дерева

Задача №4 - Віддзеркалення дерева

TreeNode *create_mirror_flip(TreeNode *root); Умови за∂ачі:

- використовувати цілі числа для значень у вузлах дерева
- реалізувати функцію, що проходить по всіх вузлах дерева і міняє місцями праву і ліву вітки дерева
- функція повертає нове дерево, передане в функцію дерево не модифікується

Мета задачі

Розуміння структури бінарного дерева, виділення пам'яті для вузлів та зв'язування їх у єдине ціле. Це один з багатьох методів роботи з бінарними деревами.

Розвиток алгоритмічне мислення: Це завдання розвиває алгоритмічне мислення. Прохід всіх вузлів дерева продемонструє розгортання рекурсивного виклику.

Задача №5 - Записати кожному батьківському вузлу суму підвузлів

void tree_sum(TreeNode *root); Умови задачі:

- використовувати цілочисельні значення у вузлах дерева;
- реалізувати функцію, яка ітеративно проходить по бінарному дереві і записує у батьківський вузол суму значень підвузлів
- вузол-листок не змінює значення
- значення змінюються від листків до кореня дерева

Мета задачі

Розуміння структури бінарного дерева покращує розуміння структури бінарного дерева. Це один з багатьох методів роботи з бінарними деревами.

Розвиток алгоритмічне мислення: Це завдання розвиває алгоритмічне мислення. Прохід всіх вузлів дерева демонструє розгортання рекурсивного виклику.

2. Код програм

```
v #include <iostream>
     #include <vector>
     using namespace std;
 6 vint main() {
         int N, M;
         cin >> N >> M;
         // Створення матриці печери
         vector<vector<char>> cave(N, vector<char>(M));
13
         // Читання вхідних даних
         for (int i = 0; i < N; ++i) {
             for (int j = 0; j < M; ++j) {
                 cin >> cave[i][j];
         for (int j = 0; j < M; ++j) {
             int sandPos = N - 1; // Початкова позиція для піску, найнижча клітинка
             for (int i = N - 1; i >= 0; --i) {
                 if (cave[i][j] == 'S') { // Знайшли пісок
                     // Переміщаємо пісок вниз до першої вільної клітинки
                     cave[i][j] = '0';
                     cave[sandPos][j] = 'S';
                     --sandPos; // Знижуємо позицію для наступного піску
                 } else if (cave[i][j] == 'X') {
                     // Якщо зустрічаємо камінь, зупиняємо падіння піску
                     sandPos = i - 1;
```

 $\frac{https://github.com/artificial-intelligence-department/ai_programming_playground_2024}{pull/856/files\#diff-d646b2569ac0ec70707b5c30bfd9d0cc49ddea95b31b0798aa6f21545}{8ed7251}$

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;
struct TreeNode {
    T value;
    TreeNode* left;
    TreeNode* right;
    TreeNode(T val) : value(val), left(nullptr), right(nullptr) {}
class BinarySearchTree {
private:
    TreeNode<T>* root:
    int treeSize;
    TreeNode<T>* insert(TreeNode<T>* node, T value) {
        if (!node) {
            treeSize++;
            return new TreeNode<T>(value);
        if (value < node->value) {
            node->left = insert(node->left, value);
        } else if (value > node->value) {
            node->right = insert(node->right, value);
        return node;
    // Рекурсивна функція пошуку
    bool contains(TreeNode<T>* node, T value) const {
        if (!node) return false;
        if (value == node->value) return true;
        if (value < node->value) return contains(node->left, value);
        return contains(node->right, value);
    // Рекурсивна функція для інфіксного обходу
    void inorder(TreeNode<T>* node, ostream& os) const {
        if (!node) return;
        inorder(node->left, os);
        os << node->value << " ";
        inorder(node->right, os);
```

```
// Рекурсивне видалення дерева
         void clear(TreeNode<T>* node) {
             if (!node) return;
             clear(node->left);
             clear(node->right);
             delete node;
         BinarySearchTree() : root(nullptr), treeSize(0) {}
         ~BinarySearchTree() {
             clear(root);
         void insert(T value) {
             root = insert(root, value);
         bool contains(T value) const {
             return contains(root, value);
         int size() const {
             return treeSize;
85
         friend ostream& operator<<(ostream& os, const BinarySearchTree& tree) {</pre>
             tree.inorder(tree.root, os);
             return os;
     };
```

```
int main() {
    int Q;
    cin >> Q;
    BinarySearchTree<int> bst;
    for (int i = 0; i < 0; ++i) {
        string command;
        cin >> command;
        if (command == "insert") {
            int value;
            cin >> value;
            bst.insert(value);
        } else if (command == "contains") {
            int value;
            cin >> value;
            if (bst.contains(value)) {
                 cout << "Yes" << endl;</pre>
            } else {
                 cout << "No" << endl;</pre>
        } else if (command == "size") {
            cout << bst.size() << endl;</pre>
        } else if (command == "print") {
            cout << bst << endl;</pre>
    return 0;
```

 $\frac{https://github.com/artificial-intelligence-department/ai_programming_playground_2024}{pull/856/files\#diff-b27b1a7faac4b91b631b06b258e23844e88ca83553f75b4bda5bf60b6ddcb49a}$

```
#include <iostream>
#include <fstream>
#include <string>
using namespace std;
struct Node {
                    // Ключове поле
    int key;
    Node* next;
Node* createList() {
  return nullptr; // Порожній список
void printList(Node* head) {
    if (head == nullptr) {
        cout << "Список порожній." << endl;
        return;
   Node* temp = head;
    while (temp != nullptr) {
        cout << temp->key << " ";</pre>
        temp = temp->next;
    cout << endl;</pre>
// Функція для додавання елемента в список
void addNode(Node*& head, int value) {
    Node* newNode = new Node();
    newNode->key = value;
    newNode->next = head;
   head = newNode;
```

```
void deleteNode(Node*& head, int position) {
    if (head == nullptr) return;
    Node* temp = head;
    // Якщо видаляється перший елемент
    if (position == 1) {
        head = temp->next;
        delete temp;
        return;
    // Знайдемо попередній елемент
    for (int i = 1; temp != nullptr && i < position - 1; i++) {
        temp = temp->next;
    if (temp == nullptr || temp->next == nullptr) return;
    Node* next = temp->next->next;
    delete temp->next;
    temp->next = next;
void saveListToFile(Node* head, const string& filename) {
    ofstream file(filename);
    if (file.is_open()) {
        Node* temp = head;
        while (temp != nullptr) {
            file << temp->key << " ";
            temp = temp->next;
        file.close();
        cout << "He вдалося відкрити файл для запису." << endl;
void deleteList(Node*& head) {
    Node* current = head;
    Node* nextNode;
    while (current != nullptr) {
        nextNode = current->next;
        delete current;
        current = nextNode;
    head = nullptr;
```

```
// Функція для відновлення списку з файлу
void restoreListFromFile(Node*& head, const string& filename) {
    ifstream file(filename);
    if (file.is_open()) {
        int value;
        while (file >> value) {
            addNode(head, value);
        file.close();
        cout << "He вдалося відкрити файл для зчитування." << endl;
int main() {
    Node* list = createList();
    addNode(list, 10);
    addNode(list, 20);
    addNode(list, 30);
    cout << "Список після додавання елементів: ";
    printList(list);
    // Видалення елемента з позиції 2
    deleteNode(list, 2);
    cout << "Список після видалення елемента на позиції 2: ";
    printList(list);
    // Запис списку в файл
    saveListToFile(list, "list.txt");
    deleteList(list);
    cout << "Після знищення списку: ";
    printList(list);
    // Відновлення списку з файлу
    restoreListFromFile(list, "list.txt");
    cout << "Список після відновлення з файлу: ";
    printList(list);
    deleteList(list);
    return 0;
```

https://github.com/artificial-intelligence-department/ai_programming_playground_2024/pull/856/files#diff-5d94f28e7eac5e9a642af83e4efc23e98b1736bc84c4ebfe6e2755af4671dab9

```
#include <iostream>
using namespace std;
struct Node {
   int data;
    Node* next;
Node* createNode(int data) {
   return new Node{data, nullptr};
Node* createList(const int arr[], int size) {
    if (size == 0) return nullptr;
    Node* head = createNode(arr[0]);
    Node* current = head;
    for (int i = 1; i < size; ++i) {
       current->next = createNode(arr[i]);
       current = current->next;
    return head;
// Функція для друку списку
void printList(Node* head, bool reverse = false) {
    if (reverse) {
       if (!head) return;
       printList(head->next, true);
       cout << head->data;
      Node* current = head;
       while (current) {
            cout << current->data << " ";
            current = current->next;
        cout << endl;</pre>
Node* reverse(Node* head) {
   Node* prev = nullptr;
    Node* current = head;
    while (current) {
      Node* next = current->next;
       current->next = prev;
       prev = current;
       current = next;
    return prev;
```

```
bool compare(Node* h1, Node* h2) {
    while (h1 && h2) {
   if (h1->data != h2->data) return false;
         h1 = h1-next;
         h2 = h2 \rightarrow next;
    return !h1 && !h2;
Node* add(Node* n1, Node* n2) {
    Node* result = nullptr;
    Node* tail = nullptr;
    int carry = 0;
    while (n1 || n2 || carry) {
         int sum = carry + (n1 ? n1->data : 0) + (n2 ? n2->data : 0);
         carry = sum / 10;
         sum %= 10;
         Node* newNode = createNode(sum);
         if (!result) {
             result = tail = newNode;
             tail->next = newNode;
             tail = newNode;
         if (n1) n1 = n1->next;
         if (n2) n2 = n2->next;
    return result;
int main() {
    int arr1[] = {1, 2, 3, 4, 5};
Node* list1 = createList(arr1, 5);
    cout << "Original list: ";</pre>
   printList(list1);
    Node* reversedList = reverse(list1);
    cout << "Reversed list: ";</pre>
    printList(reversedList);
    // Порівняння списків
    cout << "Lists are " << (compare(list1, reversedList) ? "equal." : "not equal.") << endl;</pre>
    int num1[] = {9, 9, 9};
    int num2[] = {1};
    Node* number1 = createList(num1, 3);
    Node* number2 = createList(num2, 1);
    Node* sum = add(number1, number2);
   cout << "Sum of numbers: ";
printList(sum, true); // Виводимо в прямому порядку</pre>
    cout << endl;</pre>
    return 0;
```

https://github.com/artificial-intelligence-department/ai_programming_playground_2024/pull/856/files#diff-ac5d1f8cf43bcf774b9be07707349d19a1746ebc64411040a81cb2c5d05e31db

```
#include <iostream>
using namespace std;
// Структура вузла дерева
struct TreeNode {
   int data;
   TreeNode* left;
   TreeNode* right;
    TreeNode(int val) : data(val), left(nullptr), right(nullptr) {}
TreeNode* createNode(int data) {
    return new TreeNode(data);
void printTree(TreeNode* root) {
   if (!root) return;
   printTree(root->left);
   cout << root->data << " ";
    printTree(root->right);
// Задача №4: Віддзеркалення дерева
TreeNode* create_mirror_flip(TreeNode* root) {
    if (!root) return nullptr;
    TreeNode* newRoot = createNode(root->data);
    newRoot->left = create_mirror_flip(root->right);
    newRoot->right = create_mirror_flip(root->left);
    return newRoot;
int tree_sum(TreeNode* root) {
    if (!root) return 0;
    // Якщо це листок, його значення не змінюється
    if (!root->left && !root->right) return root->data;
    int leftSum = tree_sum(root->left);
    int rightSum = tree_sum(root->right);
    root->data = leftSum + rightSum;
    return root->data;
```

```
int main() {
    TreeNode* root = createNode(1);
    root->left = createNode(2);
    root->right = createNode(3);
    root->left->left = createNode(4);
    root->left->right = createNode(5);
    root->right->left = createNode(6);
    root->right->right = createNode(7);
    cout << "Original tree (in-order): ";</pre>
    printTree(root);
    cout << endl;
    // Задача №4: Віддзеркалення дерева
    TreeNode* mirroredTree = create_mirror_flip(root);
    cout << "Mirrored tree (in-order): ";</pre>
    printTree(mirroredTree);
    cout << endl;</pre>
    // Задача №5: Сума підвузлів
    tree_sum(root);
    cout << "Tree with summed nodes (in-order): ";</pre>
    printTree(root);
    cout << endl;
    return 0;
```

 $\frac{https://github.com/artificial-intelligence-department/ai_programming_playground_2024}{pull/856/files\#diff-a4a8f761d55cf3d8e22a9f905c9e52ac80e08022996dad92a83bdc084}{d2445c0}$

4. Результати виконання завдань, тестування та фактично затрачений час:

Завдання №1

```
5 5
SSOSS
00000
SOXX
0000S
00500
00000
0000S
000XX
SO00XX
SO00XX
SO000
SSSOS
```

Час затрачений на виконання завдання: 1 год

```
11
size
0
insert5
insert 5
insert 4
print
4 5
insert 1
print
1 4 5
contains 5
Yes
contains 0
No
size
3
```

Час затрачений на виконання завдання: 4 год

Завдання №3

Час затрачений на виконання завдання: 2 год

Завдання №4 1

```
Original list: 1 2 3 4 5
Reversed list: 5 4 3 2 1
Lists are not equal.
Sum of numbers: 1000
```

Час затрачений на виконання завдання: 3 год

Завдання №4 1

```
Original tree (in-order): 4 2 5 1 6 3 7
Mirrored tree (in-order): 7 3 6 1 5 2 4
Tree with summed nodes (in-order): 4 9 5 22 6 13 7
```

Час затрачений на виконання завдання: 3 год

Висновки: В ході виконання робіт з еріс_6 я опрацював динамічні структури данних такі як черга, стек, зв'язні списки, дерева. На практиці реалізував основні принципи роботи з ними обхід, пошук додавання елементів та видалення.